

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 25 (1678).

28 СЕРПНЯ 1987 РОКУ.

Ціна 2 коп.

**Сьогодні
в номері:**

Інтерв'ю з ректором: першочергові завдання університету — 1—2 стор.

Назустріч 70-річчю Великого Жовтня: болгарські інтернаціоналісти в боротьбі за встановлення влади Рад в Одесі — 3 стор.

Студентське літо: чи легко бути піонервожатим, проблеми табору «Чорноморка», ремонт бібліотеки, працюють будзагонівці — 2—3 стор.

Слово першокурснику: про свої враження від вступних іспитів розповідає Є. Малєва. — 4 стор.

Рішення ХХVII з'їзду КПРС — в життя!

ПЕРЕБУДОВА—ПРОДОВЖЕННЯ Великого Жовтня

Нинішній навчальний рік розпочинається в особливій обстановці. Вся країна, все прогресивне людство готується відзначити знаменну подію всесвітньої історії — 70-річчя Великого Жовтня.

Важливою віхою підготовки до святкування цієї славної дати стала зустріч в Центральному комітеті КПРС з керівниками засобів масової інформації і творчих спілок. В ході зустрічі її учасники обмінялись думками з питань подальшого підвищення ролі преси, телебачення і радіомовлення в процесі перебудови, в ході виконання завдань, намічених червневим (1987 р.) Пленумом ЦК КПРС. Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов зазначив у своєму виступі на цій зустрічі, що перебудова — не є відкидання нашої історії. Перебудова — продовження нашої революції, справи Великого Жовтня. Складність міститься в тому, що не всі ще готові психологічно до сучасного аналізу історичних фактів і подій. Не всі ще повною мірою усвідомили, яким важливим інструментом перебудови є гласність. В партійних документах, у виступах партійних і радянських керівників чітко визначається, що гласність — це форма громадського самоврядування і самоконтролю.

Зараз йде перебудова всієї системи вищої освіти. І саме робітники вищої школи, студенти вузів, які добре знають всі сильні і слабкі ланки цієї системи, можуть і повинні цю систему відладати. Предметом гласності повинні бути не тільки негативні моменти. Гласність — це прожектор перебудови, він висвітлює не тільки тіні боки нашого життя.

Ми, університетська газета, бачимо своє завдання в тому, щоб постійно тримати в полі зору всі сфери життя нашого колективу, своєчасно і об'єктивно інформувати наших читачів про стан наших справ, підтримувати сумлінних трудівників, людей пошуку.

Ми бачимо свій обов'язок в тому, щоб активно пропагувати передовий досвід, виводити на перший план громадської уваги людей чесних, активних, принципових. Разом з тим, загальна увага буде привернена і до тих, хто збирається жити по-старому, хто забуває про основний принцип соціалістичного розподілу: від кожного — за здібностями, кожному — за працею.

Рішення цих завдань неможливо без допомоги громадськості, без взаємозв'язку, взаєморозуміння з нашими читачами. Контакт з читачами — одна з умов, при яких гласність стане нормою життя в університетському колективі.

Гласність допомагає вирішувати будь-яку проблему, а проблем у вищої школи чимало. Розв'язання цих проблем потребує, за словами Г. Ягодіна, відходу від регламентування всіх ситуацій інструкціями та постановами. Жива творча робота, експерименти, пропозиції — ось засоби перебудови системи вищої школи.

Така робота і буде нашим внеском в продовження революційної справи Великого Жовтня.

ПРАВОФЛАНГОВІ

Веселі загорілі обличчя піонерів 3-го загону піонерського табору «Знамя» та їх вожатої, студентки II курсу хімічного факультету ОДУ Ірини Анісімової. Скільки пісень вони розучили, як весело, дружно готувались до КВН, скільки цікавих книг, кінофільмів обговорили, в які тільки ігри не грали. Зараз Ірина готує своїх вихованців до конкурсу на краще виконання казки.

Фото Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

інтерв'ю з ректором

30 липня цього року на поширеному засіданні Ученої Ради ректором університету був обраний професор Ігор Петрович Зелінський. У своєму виступі перед виборцями І. П. Зелінський розповів про основні напрямки перспективного розвитку ОДУ, підготовку до святкування 125-річчя університету, про необхідність створення в університетському колективі здорового мікроклімату, який сприятиме успішній роботі, обставинці творчої активності, гласності, соціальної справедливості.

19 серпня відбулась докладна бесіда професора І. П. ЗЕЛІНСЬКОГО з кореспондентом «ЗНЖ», запис якої ми пропонуємо увазі читачів.

— Ігоре Петровичу, яке місце, на Ваш погляд, займає реформа вищої школи в контексті перебудови!
— Ми, вища школа, відповідаємо за підготовку кадрів. Ми відповідаємо і за їх морально-політичний рівень. Адже саме вони, нинішні студенти, будуть керувати народним господарством на рубежі ХХ—ХХІ століть. Саме тому партія

і уряд стільки уваги приділяють реформі вищої і середньої спеціальної освіти.

Що таке перебудова у вищій школі? Це комплекс політичних, соціальних, технічних і організаційних заходів, спрямованих на підвищення якості підготовки спеціалістів. Університети — основа вищої освіти, тому весь цей комплекс завдань нам доведеться вирішувати

вати у першу чергу.
— Розкажіть, будь ласка, про конкретні завдання, які будуть вирішуватися найближчим часом, про ті кроки, які вже впроваджуються.

місце у освіті людини посідають гуманітарні науки. І це не випадково. Звичайно, не просто виховати відмінного, технічно грамотного фахівця, але багато складніше виховувати ін-

це завдання політичне, завдання першорядної важливості. Тому ми й говоримо про розвиток гуманітарних і гуманістичних напрямків в діяльності вузу.

КУРСОМ ОНОВЛЕННЯ

— У нас вже складено перспективний план розвитку університету, в тому числі, окремий план рішення соціальних проблем на найближчі 3—5 років.
Останнім часом все більше

телігентну, культурну, соціально активну людину. Високий професіоналізм у поєднанні з високими ж моральними якостями — ось що необхідно сучасному спеціалісту. Виховання цих якостей у студентів —

Про технічні завдання. Зараз в плані удосконалення матеріально-технічної бази здійснюється переведення вищої освіти на нові рейки технічного

[Закінчення на 2-й стор.]

(Початок на 1-й стор.)

оснащення. Перш за все, мова йде про комп'ютеризацію навчання. Так, в Одеському регіоні назріла необхідність організації автоматичної навчальної системи, надійної, яка б забезпечувала хороший контакт між викладачами і студентами за допомогою машин, їх обратний зв'язок. Системи, яка б дозволяла отримати об'єктивну оцінку знань студента. Треба створити міжвузівський або міський машинний комплекс, в арсеналі якого було б кілька сучасних ЕОМ і пісторидві сотні дисплеїв. Такий центр, зрозуміло, потребує відповідного обслуговування і забезпечення. В самому університеті поступово розвертається робота по створенню спеціалізованих класів ЕОМ на кафедрах механіко-математичного, геолого-географічного і гуманітарних факультетів. Зокрема, на мехматі передбачається перейти з машини «Електроніка» на ДВК, на геофаці установлюють машину СМ-1600, організується також клас на 8—12 машин «Електроніка». На гуманітарних факультетах передбачаємо організувати клас мікро-ЕОМ, персональних комп'ютерів. В ОДУ повинна увійти до ладу і так звана система ПОК — програмуєчий навчальний комплекс для математиків. Ця система виробництва ЧРСР коштує близько 2,5 млн. крб.

Весь цей комплекс заходів спрямований на те, щоб в учбовому процесі ліквідувати рутину, позбитися технічних труднощів в практичних заняттях. Ми повинні у перспективі говорити про тотальну комп'ютеризацію вищої освіти. Як свідчить досвід, студент сам зацікавлений в спілкуванні з машиною. Кафедра повинна стати тим осередком, де всі, починаючи з лаборанта і до завідувачого, вільно взаємодіють з машиною.

— А які плани соціального розвитку університету?

— Як я вже казав, розроблена спеціальна програма вирішення соціальних питань на найближчі 3—5 років. Проблеми, життєво важливі для студентів, викладачів, співробітників університету, не можуть не хвилювати його керівництво, бо проблеми ці, у кінцевому рахунку, негативно відбиваються на відношенні людей до справи, до роботи. Як ви знаєте, незважаючи на різного роду складності, йде ремонт старого бібліотечного корпусу. Намічено будівництво нового. Ми плануємо здійснити до ювілею університету ремонт головного корпусу і будинку хімічного факультету. Сплановано будівництво гуртожитків №№ 10 і 11, профілакторія і клуб-ігальня в студентському таборі «Чорноморка». Постало питання про необхідність спорудити лабораторний корпус загальною площею до 10 тисяч квадратних метрів для НДЧ. Потребують розширення і модернізації різні обслуговуючі заклади ОДУ. Наприклад, виробничі майстерні, гараж і т. д. Ставимо питання і про поліпшення житлових умов співробітників університету. Це питання буде вирішуватись, головним чином, заходами будівництва кооперативів.

— Ігорю Петровичу, коли ви визначали завдання, що стоять перед університетом, то в останню чергу говорили про організаційні питання.

— Так, здавалось би, про організаційні питання слід було б сказати в першу чергу, але я назвав їх останніми свідомо: вони завжди тісно пов'язані з технічними і соціальними. Без нормальної організації побуту, без найновіших ТЗН, без відповідних учбових і виробничих площ і т. ін. не буде чітко відлагодженої системи управління, не буде максимальної віддачі людей. Що стосується ор-

ганізації учбового процесу, то, як ви знаєте, з січня 1987 року ми зробили акцент на лабораторній і самостійній роботі студентів. Це, якщо можливо так сказати, перевага лабораторії і бібліотеки в умовах постійного контролю за участю самих студентів в поточних заходах контролю.

— Якими Ви, Ігорю Петровичу, в цих умовах бачили бачити співвідношення між студентами і викладачами?

— Між студентами і їх наставниками завжди існували відношення дружні, довірливі, відношення взаємної вимогливості, взаємної дисципліни при пріоритеті, зрозуміло, викладача. Великі права, надані тепер студентській молоді, — я маю на увазі узаконене самоврядування, — повинні бути розумно реалізовані в організації праці, побуту, відпочинку, у вихованні студентів. Студенти повинні навчитися самі керувати своїм колективом. Не треба, мені здається, вульгаризувати поняття самоврядування, цілком розповсюджуючи його на учбовий процес: що не кажіть, але поки ще викладач вчить студента, а не навпаки. У відношеннях з викладачами обставини взаємного довіря, взаємної поваги, взаємної вимогливості повинні все більш поглиблюватись. І це, кінцево, залежить не тільки від студентів.

— Зараз нерідко говорять про падіння престижу Одеського університету. Що Ви думаете про це?

— Так, певно мидесь недопрацювали в організаційному відношенні. Університет завжди був головним культурним центром міста. Професорів Новоросійського університету знав весь світ. І він повинен таким центром залишатися, йдучи попереду усіх наукових і культурних починань нашого регіону. Тільки напруженою працею можна повернути собі роль лідера, культурного центра широкого регіону.

— Престиж ОДУ в звітній мірі визначає і робота приймальної комісії. Розкажіть, будь ласка, про Ваше відношення до системи прийому у вузи, яка склалась? Чи можливо, на Ваш погляд, щоб місце в вузі служило нагородою за які-небудь соціальні заслуги?

— Відверто кажучи, теперішні правила прийому у вузи не виправдано ускладнені, у них не просто розібратися, але я впевнений, що рано чи пізно ми повернемося до простішої формули: хай студентом стане той, хто краще знає. Зараз багато говориться про необхідність більшої самостійності керівників тих чи інших підрозділів. Багато говориться і про самостійність ректорів. Є бажання, щоб ці слова обернулись на реальну самостійність, і тоді в нашому вузі головним і єдиним критерієм при прийомі вступних іспитів став би конкурс знань. Нічого іншого.

— Ігорю Петровичу, щоб Ви хотіли побажати сьгоднішнім першокурсникам! Тим, хто тільки що увійшли до колективу університету?

— Першокурсники — надія ОДУ, його майбутнє, а всього через 2—3 роки — його основа. І від того, наскільки швидко вони включаться у ритм перестройки, залежить багато, від того, наскільки вони будуть відповідальні, соціально зрілі, досвідчені, залежить успіх нашої загальної справи. Навчання в університеті — дуже важка праця, і першокурсники повинні зрозуміти це з першого дня, запрограмувати себе на цю роботу, узяти все, що ми тільки можемо їм дати: і знання, і навички, і дружбу, і наш досвід. Побажано їм вистояти, загартуватися в цій легкій професії, назва якої студент.

Бесіду вів О. ГУБАР.

Дружить студентська і сільська молодь

Закінчується III-й трудовий семестр у бійців університетських будзагонів. В останні дні треба довести до кінця роботи на об'єктах, здати їх за планом. Підсумки ще не підбиті.

Але ми маємо змогу розповісти, як працював один з загонів — будзагін юридичного факультету «Ритм» в селі Василівка Одеської області. Про наших студентів писала 18 липня Миколаївська районна газета «Червоний прапор».

Ось уже більше місяця працює в колгоспі «Дружба» будівельний студентський загін «Ритм» Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. 18 комсомольців, студентів юридичного факультету, уклали договір з колгоспом на будівництво 12 житлових будинків. Зводять вони стіни, вставляють вікна і двері. Всі інші роботи готує до здачі колгосп Сергій Філонов, комісар Олександр Дуковський та інші. Во-

ни вже попрацювали у складі студентського загону на важливих будівлях Тюмені. Командир загону відзначає, що могли б зробити значно більше, та трапляються затримки за автотранспортом. От і доводиться інколи простоювати.

У вільний від роботи час студенти зустрічаються з молоддю села. Організують спортивні змагання, масові ігри та цікаві вечори відпочинку в будинку культури. Так, минулої неділі відбулася зустріч спортсменів загону з футбольною командою колгоспу. Закінчилась вона за рахунком 11:6 на користь будівельників.

Надовго запам'ятається мо-

лоді села і вечір відпочинку, який організували загальними зусиллями, де вони під акомпанемент гітари співали пісні, за чашкою чаю обмінялися думками щодо поглядів на розвиток культури й мистецтва.

Валентина Губанова, член студентського загону, прочитала кілька віршів Євтушенка і Цвєтаєвої. З програмою виступила й агіткульбригада студентського загону. Для учасників вечора сільські дівчата приготували торти і різні смачні тістечка.

Час перебування студентів у колгоспі наближається до завершення. Їм потрібно збудувати ще 4 будинки, і вони прагнуть з цим справитись. Живуть вони в гуртожитку де де поруч розташована світла їдальня. Смачну і різноманітну їжу готує їм колгоспна куховарка Лідія Кондрацька.

Безсумнівно, дні перебування для членів студентського загону у Василівці запам'ятаються надовго. І навіть тоді, коли навчатимуться в університеті. І вже після закінчення згадуватимуть, як будували селище. А може й зацікавляться, хто житиме в будинках, зведених їх руками. Що ж, ласкаво просимо приїхати.

А. ЛЕОНОВА.

ПОСТ «ЗНК»

РЕМОНТ БІБЛІОТЕКИ

Ремонт наукової бібліотеки — одне з першочергових завдань, яке розв'язувалося в університеті в літній період. Завдання це, прямо скажемо, складне. Використовуючи лише сили університетської будівельної групи, розв'язати його було б важко. До того ж ремонт

бібліотеки потребує дефіцитних будматеріалів. На допомогу університету прийшли партійні і радянські органи, в першу чергу міськом та Центральний райком партії. До ремонтно-будівельних робіт були залучені ремонтно-будівельне управління ЧМП і гірничі будівель-

не спецуправління облрембудтресту. Велику допомогу будівельникам надавали і студенти університету. Розповідає прораб будгруппи АГЧ Л. М. Соловйова:

— Пролягом літніх місяців виконано великий обсяг ремонтно-будівельних робіт. В лівому крилі будинку повністю змінено перекриття 2—3 поверхів. Повністю також відбудовано покрівлю, причому 70 процентів площі даху покрито дефіцитним дорогим покрівельним матеріалом — оцинкованим залізом. Обробні роботи на 3 поверсі виконані на 85 процентів. Вже майже готові два читальних зала (аудиторії 30, 31). Тут також було використано паркет і дефіцитний матеріал — паркет, в одному з залів — художній. Ще треба буде його відцеклювати і полакувати. Закінчуються роботи по ремонту лівого крила.

Далі Л. М. Соловйова розповіла про складності в ремонті будинку, експлуатація якого в умовах ремонту продовжується, частина приміщення зайнята книгами, їх перекладають з місця на місце, що теж потребує часу і робочих рук. Але і на першому поверсі вже ідуть підготовчі роботи. Щодо ремонту правого крила будинку, ще не можна сказати, наскільки складними будуть ці роботи. У всякому разі очевидно, що трішки у будинку з боку міського саду найбільші.

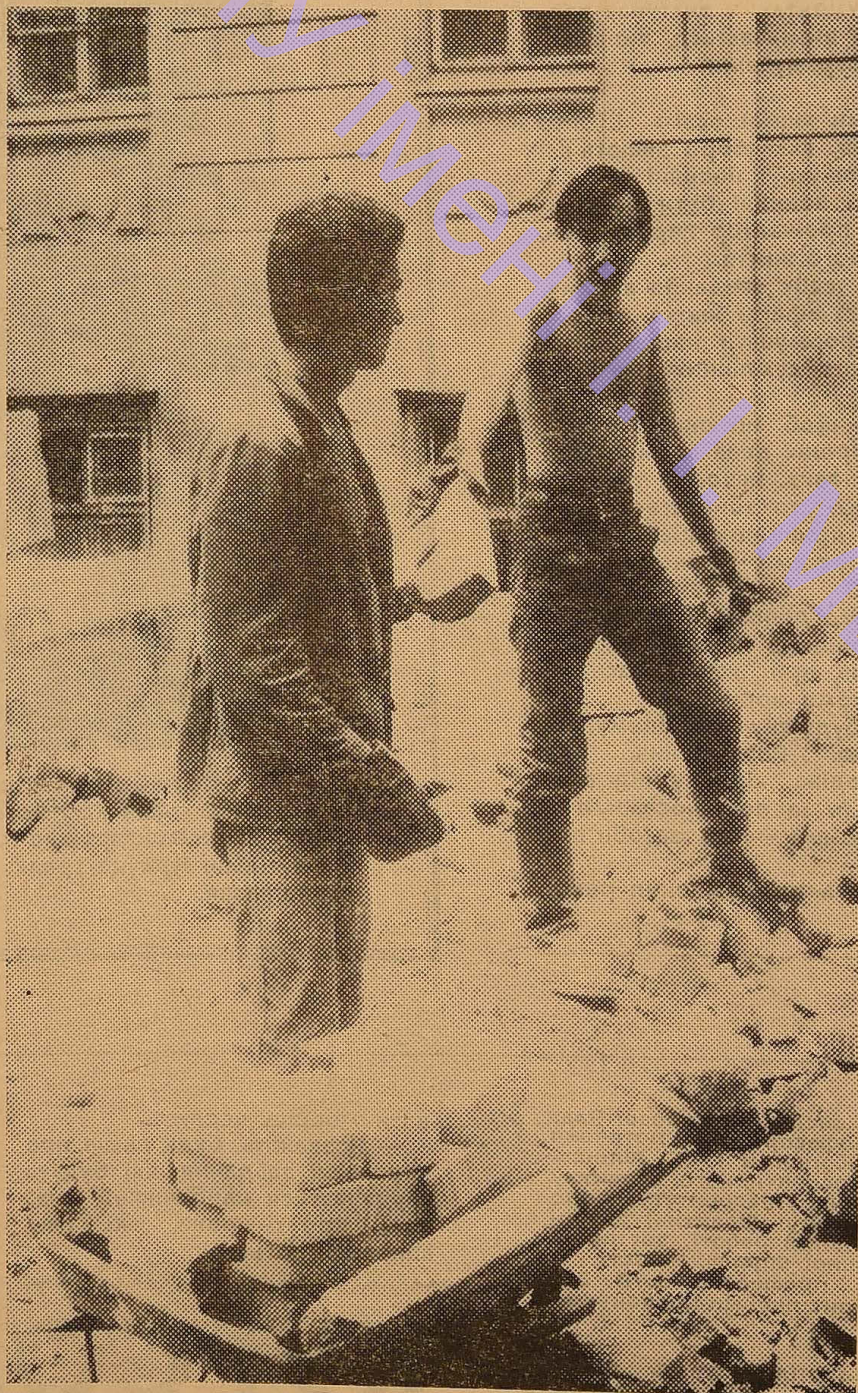
Л. М. Соловйова відзначила хорошу роботу студентів істафку ГФ і юрфану на ремонті бібліотеки: зокрема, Романа Процишина, Артема Филипенка, Юрія Котляра. Добре відізнався про роботу студентів ОДУ, які працюють у складі комплексної бригади будівельників, і її бригадир І. О. Бакалюк.

Ми звернулися до зацікавленої сторони: замовників. Чи задоволені робітники наукової бібліотеки ходом ремонтно-будівельних робіт?

— В цілому все йде за планом, — говорить заступник директора бібліотеки Ю. В. Ледяця. Будівельники вже підступають до обробки фасаду, вже підвішені люльки. Немає особливих претензій і до роботи РБУ

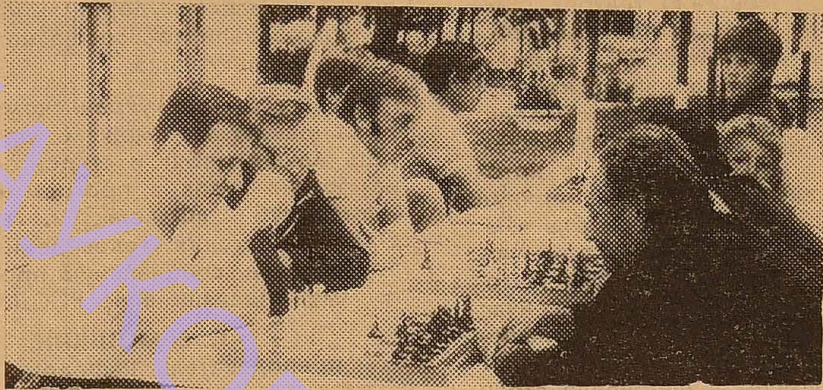
ЧМП і ГБСУ. Хід робіт взяв на контроль Центральний райком партії і надає всебічну допомогу. Правда, затримують нас робітники УЕМ, які поки що не підготували стелю (віконні рами, тощо). Доречі, відсутність стелю затримує і роботи по кінцевій обробці читальних залів. Треба враховувати, що виникають і затримки технологічного порядку при бетонних і обробних роботах.

Редакція «ЗНК» буде постійно інформувати читачів про хід робіт по ремонту наукової бібліотеки.

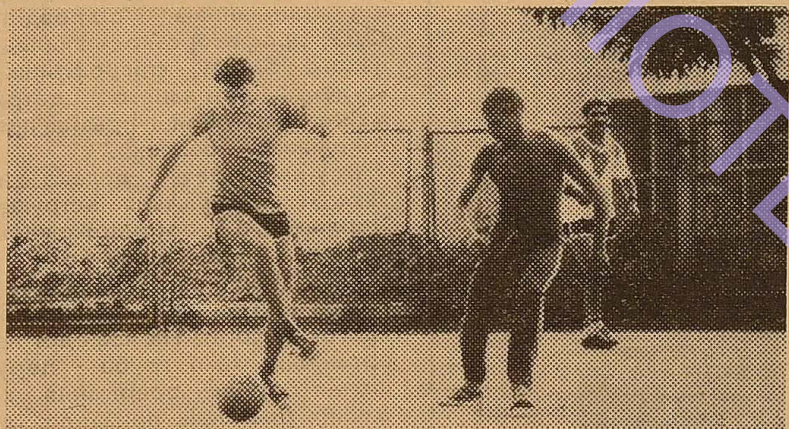
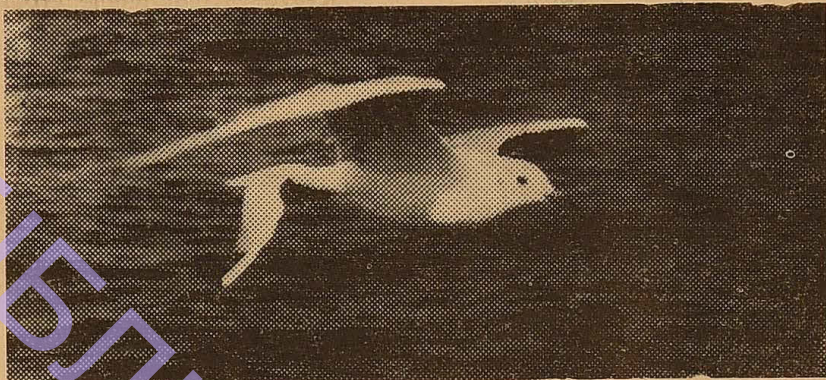

Добре попрацювали цього літа студенти історичного факультету в СБЗ. На фото Є. Краснопольського — студенти ІІ курсу Артем Филипенко і Юрій Котляр на будівництві підстанції обчислювального центру ОДУ. Сумлінну роботу хлопців відзначають прораб будгруппи АГЧ Л. М. Соловйова та бригадир комплексної бригади будівельників І. О. Бакалюк.

ЩО ТРЕБА ДЛЯ ХОРОШОГО ВІДПОЧИНКУ?

В спортивно-оздоровчому таборі ОДУ «Чорноморка» проходять змагання з різних видів спорту. Шаховий турнір проводить викладач кафедри фізвиховання Е. В. Соболева. На спортивному майданчику — чергова гра турніру з міні-футболу між командами Москви — Ужгорода — Ленінграда — Одеси. Турнір проводить викладач кафедри фізвиховання Ю. М. Шикер. Протягом літа у таборі «Чор-

номорка» пройшли змагання з плавання, волейболу, настільного тенісу, футболу, баскетболу, з гиревого спорту, комбінована естафета. Були проведені свята на воді, тиждень плавання, сеанси одночасної гри у шахи, відзначений День фізкультури. Запам'ятався виступ університетської команди КВН.

В таборі «Чорноморка» вміють створити у відпочиваючих добрий настрій.

Море, сонце, спортивні ігри на свіжому повітрі, триразове харчування — що ще треба для хорошого відпочинку? Але у розмові з начальником табору Володимиром Івановичем Комаровим, з викладачем кафедри фізвиховання Лідією Олексіївною Гриценко, замполітом табору Ігорем Іллічем Геллером виявилось, що у «Чорноморки» багато проблем.

Причому, деякі з них можуть бути вирішені організаційними заходами без будь-яких капітальних вкладень.

Не вистачає в таборі спортивного інвентаря — скаржаться викладачі кафедри фізвиховання. Гроші на інвентар є, — відповідає начальник табору В. І. Комаров, — але на базі нічого потрібного немає. Треба, щоб завідуючий кафедрою фізвиховання тов. Маликов, який входить в таборну комісію, вирішив питання придбання необхідного спортивного інвентаря в міському спорткомітеті. Ця проблема виникає вже не перший рік, але ніяк не вирішується.

Табор ОДУ «Чорноморка» не огорожений безперервною огорожею. Тому ночами в таборі з'являються незвані гості. Були випадки хуліганства і крадіжок. Кожного вечора до

12 годин ночі в таборі патрулюють дружинники — всі відпочиваючі чоловіки залучаються до цих обов'язків. А після 12? Замполіт табору Ігор Геллер, якому неодноразово доводилось ночами випроваджувати «гостей», вважає, що поки навколо табору не буде безперервної огорожі з хвіртками, необхідно посилати в кожну зміну невеличкий операгін (6 чоловік) зі студентів-юристів, які б чергували в таборі наперемінно у нічний час.

Цього року комітет комсомолу, розподіляючи студентів на III трудовий семестр, не повністю врахував заяву начальника табору «Чорноморка». Літньому табору потрібно 10 чоловік на зміну: 6 — для роботи в ідальні і 4 — на прибирання території.

В липні в «Чорноморку» бу-

ло направлено 6 студентів, а в серпні — 3. Виникають і труднощі з кадрами. Вже з початку літнього сезону в таборі необхідні двірники, садові робітники, але забороняється приймати студентів на ці роботи в період сесії, хоча є такі студенти, які могли б поєднувати роботу в таборі зі складанням екзаменів.

Сезон продовжується до 18 вересня, — говорить В. І. Комаров, — а до 1 вересня всі викладачі, які працюють в таборі, повертаються на свої кафедри, і нема кому в останню зміну вести спортивну і культурно-масову роботу. Всі ці питання, безумовно, можуть бути розв'язані, — якщо підійти до них відповідально.

Зараз в таборі «Чорноморка» йде будівництво п'ятиповерхового корпусу на 214 місць, прокладається теплотраса. В 1989 році буде розпочато будівництво клубу-ідальні. Але серед об'єктів, які не заплановані на найближчі роки, та вкрай необхідні університетському табору «Чорноморка», — обладнана база для плавання, м'який футбольний майданчик, огороження табору.

Б. ВЕРНІКОВА.

**Фоторепортаж
Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.**

Вона добра і справедлива

Алеся в оточенні дітей йшла дівчина в синьому спортивному костюмі, в піонерському галстучі.

— Ірина Олександрівна, яку пісню сьогодні будемо вчити? — питають загорілі дівчинки.

— Ірина Олександрівна, а там хлопці через загорожу перелізли! — важно повідомив громадянин років десяти.

Видно було, що у вожаті і дітей добрі стосунки, вона легко і весело справляється з ними.

По батькові її звуть поки що тільки діти. Іра Анісімова — студентка II курсу хімічного університету. Тут, в таборі «Знамя», що на 16-й станції Великої Фонтану, вожаті — всі студенти університету.

В таборі відпочивають діти працівників народної освіти, багато хто з них — з сільських районів Одеської області.

В 3-му загоні, де Іра працює вожатою разом з сокурсницею Алою Низамовою, — п'ятикласники.

Чи важко бути вожатою, одній, без вихователів, вести загін? А вже тут робочий день не регламентований — всі 24 години ти з дітьми.

— Спочатку було дуже важко. Не завжди знала, як поводитися, що сказати дітям в тій чи іншій ситуації, — говорить Іра. — Наприклад, дівчатка посперечались, йдуть до мене пожалітися, я не знала спочатку, як їх примирити, кого з них визнати правим. Це одне з сотень ситуацій, які виникають протягом дня. Багато що ми почерпнули з бесід, які проводять старша піонервожата, керівники табору. І книжки читаємо — з методики піонерської роботи, з педагогіки, — тут, в бібліотеці. Але головне — власний досвід. Через тиждень вже зовсім інакше почуваєш себе, тому що з'явився авторитет у дітей, впевненість в поведженні з ними. Я з першого класу мріяла бути вчителькою, і тепер бачу, що можу працювати з дітьми.

Я згадала, що в минулому році, коли робила матеріал про те, як наші студенти-фізики проходять педпрактику в ПТУ № 1 у вчителя-новатора М. М. Палтишева, Микола Миколайович тоді сказав: «Якби всі студенти педагогічних спеціальностей проходили педпрактику в піонерських таборах, у них були б прекрасні навички вільного спілкування з дітьми». Іра погодилась з думкою заслуженого педагога. Дійсно, робота в таборі дає дуже багато для вироблення педагогічних навичок і, безсумнівно, знадобиться як в професійній, так і в інших сферах життя. Тут вчишся плідному спілкуванню з людьми, вмішно швидко приймати рішення, не боятися відповідальності. А відповідальність велика — в загоні на двох юних вихователів — 39 школярів.

— Ми з дітьми весь час зайняті, — говорить Іра. — Ходимо на море, до гаю, читаємо

[Закінчення на стор. 4].

Сила пролетарського інтернаціоналізму

Однією з найяскравіших форм виявлення інтернаціональної солідарності була участь зарубіжних трудящих в боротьбі за владу Рад на території нашої країни. Захист і підтримка Радянських республік стала інтернаціональним обов'язком робітників і селян усіх країн. Свій внесок у справу встановлення і захисту Радянської влади зробили трудящі братнього болгарського народу.

Слідом за перемогою збройного повстання в Петрограді почався триумфальний хід Радянської влади по всій країні. Величезну роль у встановленні Радянської влади на півдні країни відіграв II з'їзд Рад румунського фронту, Чорноморського флоту та Одеського військового округу.

Від Рад болгарських сел на з'їзді були присутні Д. Куртев, М. Тодоров, І. Добрев, Т. Недялков та інші; від фронтних організацій — болгарі-інтернаціоналісти А. Христов, К. Трифонов, Н. Агура та інші. З'їзд висловився за передачу всієї влади Радам. Було обрано новий склад ЦВК Румчероду, в якому переважали більшовики. Головою ЦВК став В. Г. Юдовський, його заступником і керуючим справами Румчероду — А. Христов.

Встановлення Радянської влади в болгарських селах Одещини стало можливим завдяки перемозі Радянської влади в Одесі, в січні 1918 року. В лавах атакуючих червоногвардійців і робітників були сотні болгар Одещини, Криму, Бессарабії. Серед них червоногвардійці Аф. і Ст. Єргієви, одеські болгарі А. Данчев, Д. Кара, В. Кулак, бессарабські болгарі Г. Белокчі, Володимир і Кирило Македонські, В. Зайков, Г. Садаклій та інші. Своє життя за перемогу пролетарської революції в Одесі віддали Аф. та Ст. Єргієви, Б. Ламбров.

Болгарські трудящі разом з трудящими півдня Росії брали активну участь в боротьбі з австро-німецькими і антантівськими інтервентами.

Одеські більшовики розгорнули широку агітаційну роботу у військах інтервентів. За прямою вказівкою В. І. Леніна при Одеському Обласному підпільному комітеті партії було створено колегію іноземної пропаганди (іноземна колегія). В її лавах активно працювали болгарські інтернаціоналісти І. Ботев, В. Райнов, В. Атанасов. Іноземна колегія мала широкі зв'язки з підпільниками з Севастополя, Миколаєва, Херсона. Серед зарубіжних інтернаціоналістів першими вступили проти антирадянських планів Антанти болгарські моряки крейсера «Надія».

З визволенням Одеси у квітні 1919 року до міста переїшло Центральне бюро болгарських комуністів (ЦББК), створене у січні 1919 року за ініціативою московської та петроградської груп болгарських комуністів. Переїзд було продиктовано не тільки необхідністю посилення роботи серед болгарського населення Бессарабії, Одещини, Таврії та Кри-

му, але й тим, щоб було ближче до Болгарії, звідки йшли повідомлення про революційні події в країні. Центральне бюро, як і всі іноземні комуністичні групи на Україні, в своїй роботі керувалось вказівками ЦК РКП(б) і ЦК КП(б) України та Південно-російського бюро Комінтерна. Головне його завдання полягало в організації болгар півдня Росії на боротьбу проти іноземної інтервенції і внутрішньої контрреволюції.

Було створено також і болгарську комуністичну групу при Одеському губкомі КП(б)У. За ініціативою ЦББК і болгарської комуністичної групи в Одесі весною 1919 року було обрано Раду болгарських робітничих і солдатських депутатів. Гада обрала виконком у складі з чоловік на чолі з К. Касановим. Одним з важливих починань болгарських комуністів в Одесі було видання рідною мовою газети «Комунна». Вона висвітлювала життя і діяльність болгарських інтернаціоналістів Одеси, повідомляла про заходи болгарської комуністичної групи.

22 квітня 1919 року ЦББК було видано спеціальний мандат на формування полку. Запис до полку відбувався на добровільних засадах, але оскільки іноземці, в тому числі і болгарі, не підлягали мобілізації, ЦББК вирішило мобілізувати всіх болгарських комуністів. Для тих, хто висловив бажання добровільно стати на захист радянської республіки, були відкриті бюро для записів добровольців (вул. Петра Великого, 20 і вул. Марзалівська, 3).

Велику роботу по формуванню інтернаціональних загонів проводили К. Касанов, Л. Белоречки. В кінці липня — на початку серпня 1919 року болгарі разом з іншими інтернаціоналістами брали участь у придушенні куркульського заколоту у селах німецьких колоністів на Одещині.

23 серпня 1919 року, за 2 дні до вступу денікінців в Одесу, на нараді ЦББК і болгарської комуністичної групи при Одеському губкомі КП(б)У було прийнято рішення про вступ болгарських інтернаціоналістів до лав Червоної Армії.

Хоробро і мужньо боролися на фронтах громадянської війни болгарські інтернаціоналісти. Немало їх було в бригаді Г. І. Котовського, в легендарній 1-й Кінній Армії С. М. Будьонного, інших частинах. В ці роки стали видатними організаторами і командирами частин Червоної Армії С. Джуров, К. Касанов, В. Райнов, Г. Садаклій та інші. У ході боїв з інтервентами і білогвардійцями С. Константинов, В. Стоянов, Г. Белокчі та інші були удостоєні вищої для того часу нагороди — ордена Червоного Прапора.

На полях битв цементувалось революційне братерство трудящих Радянської Росії і Болгарії. Сьогодні, напередодні 70-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, народи СРСР та НРБ збагачують революційні традиції минулого і свято беруть пам'ять про братерство і бойову співдружність перших років встановлення Радянської влади в Росії, всебічно зміцнюють узи дружби і товарищескості на основі принципів пролетарського соціалістичного інтернаціоналізму.

П. МІЛЬЧЕВ,
випускник історичного факультету.

ЗНАКОМИМСЯ С ЛЕНИНГРАДОМ

Прогремел залп пушки Петропавловської фортеці, розвели мост лейтенанта Шмідта, і собравшись на набережних Невы увидели, як крейсер «Аврора» після трьохлітнього відсуття повертається на місце своєї стоянки. Это

унікальне подія пощастило спостерігати і нам, гостям міста-героя Ленінграда. 20 іноземних студентів з В'єтнама, Камеруна, Нікарагуа і багатьох інших країн — філологів, біологів, математики — приїхали в Ленінград на екскурсію. Велика заслуга в організації цієї екскурсії старшого викладача кафедри РКИ Інни Михайлівни Ковалєвої і методиста деканату по роботі з іноземними учасниками Веры Іванівни Жуківної. Заране списалися з Ленінградським університетом і домовилися про обмін екскурсантами: ми поїхали в Ленінград, а 20 іноземних студентів Ленінградського університету приїхали в Одесу. Тут для них були заказані екскурсії в катакомби, музеї міста, а нас в Ленінграді теж ждала цікава програма. Ми познайомилися з Ленінградом, його історією і культурою, в скорбному молчанні стояли у братських могилах Пискаревського кладовища. Побували на екскурсіях в Ермітаж, Російський музей, в Петергоф, в Павловск, в Ісаакієвському соборі, на теплохідній екскурсії по рекам і каналам Ленінграда.

Ми дуже вдячні деканату по РІУ і кафедрі російської мови для іноземних учасників за прекрасну організовану поїздку в Ленінград. Такі екскурсії розширюють наше уявлення про Радянський Союз, його історію і культуру.

ЧАНГ,
студент III курсу
філфака.

«Мирный» приймає гостей

Закончил свой 17 сезон Рес-

публиканский интернациональный студенческий лагерь «Мирный». За два летних месяца, июль и август, в РИСЛ отдохнуло около 400 иностранных студентов одесских вузов, а также студенты из Львова, Киева, Херсона, Астрахани, Ленинграда, Москвы, Белгород - Днестровского. Среди отдохнувших были представители более 50 стран всех континентов. Была составлена очень интересная программа культурных мероприятий — экскурсии, посещение театров, викторины, морские прогулки, конкурсы политической песни и плаката, было дано 5 концертов художественной самодеятельности для всех отдыхающих в д/о «Мирный», в которых активное участие принял самодеятельный ансамбль «Латинская Америка» под руководством студента ОГУ Антонио Вальесильо (он сейчас находится в ВНР по приглашению наших венгерских коллег и участвует в фестивале стран

Латинской Америки). Надолго запомнится встреча с летчиком-космонавтом СССР Н. Руквишниковым, выступления артистов.

Дважды иностранные учащиеся провели ударные дни труда в Фонде мира — работали на консервном комбинате им. В. И. Ленина и на полях колхоза им. К. Либкнехта. В течение работы РИСЛ проведено 2 спартакиады по различным видам спорта: футбол, волейбол, настольный теннис, шахматы. Наши студенты активно участвовали во Всесоюзном дне физкультурника.

29 августа по украинскому телевидению мы сможем увидеть наших ребят и студентов из других вузов в программе «Интерклуб «Факел», т. к. Одесская студия телевидения подготовила специальную программу, посвященную РИСЛ.

С. ЕРМОШКИН,
преподаватель кафедры
РКИ.

слово ~ першокурснику

Не все залежить від фортуни

Цим літом нам ніколи було радіти теплому морю і сонцю. Ми зітхали, дивлячись на загорілих прохожих і відвертались від кольорових афіш. Адже ми — абітурієнти.

Кожний готувався, очевидно, старанно, але коли на консультації Олена Іванівна Розанова спитала майбутніх філологів: «Від чого залежить успіх, від екзаменатора, абітурієнта чи від фортуни?», то різноманітна аудиторія, не змовляючись, зітхнула: від фортуни.

І все ж таки, головним на екзамені були знання, змістовні, лаконічно сформульовані відповіді. Вміння виділити головні факти і запам'ятати саме їх, не розпилюючи думки на зубріння незначних деталей, теж стало запорукою успіху.

Але як у напружений період підготовки зрозуміти, що організувати свою роботу треба саме так? Дбайливими радниками стали для нас керівники шкіл юних любителів знань при університеті. Протягом року мені пощастило займатися в одній з таких шкіл — в школі юних філологів. Робота Тамари Володимирівни Чередниченко та Ірини Євгенівни Лисенко дала нам змогу всебічно оцінити свої знання. Ми писали диктанти, готували повідомлення про улюблених письменників і поетів, навчалися розбирати складні синтаксичні конструкції, обговорювали найбільш цікаві статті в періодичній пресі.

Крім того, на кожному занятті викладачі університету читали нам лекції, які були не тільки цікавими, а й містили в собі саме ці конкретні відповіді, які стали нам у пригоді на вступних екзаменах. Такими були лекції Віри Олександрівни Фабіанської про «Преступление и наказание» Достоєвського, Валентини Іванівни Силантьєвої про Блока та Єсеніна, Дмитра Семеновича Іщенко про російську мову як мову багатонаціонального спілкування, лекції Олени Іванівни Розанової з теорії літератури.

Закінчилися заняття в школі юних філологів, прочитано багато книг. Залишилися позаду безсонні ночі перед екзаменами, тривога, гіркота співчуття товаришам, які не витримали напруженого марафону і зійшли з дистанції. Але сумувати про минуле не хочеться та й ні до чого. Ми — студенти!

Є. МАЛЄЄВА,
студентка I курсу філфаку.

Від редакції: Ми від душі поздоровляємо Катю Малєєву та всіх її друзів, що «витримали напружений марафон» екзаменів і увійшли до колективу нашого університету. Звертаємося до всіх першокурсників з закликом активно співробітничати в університетській газеті. За вами, дівчата і юнаки, майбутнє нашої альма-матер. Від вас теж залежить, чи бути Одеському університету в авангарді перебудови вищої школи. Ви будете вчитися в обстановці поглиблення демократизації і гласності. Використовуйте ж якомога ширше цей важливіший інструмент перебудови — гласність.

ВОНА ДОБРА І СПРАВЕДЛИВА

(Закінчення.)

Початок на 3-ій стор.

книжки, готуємось до таборних свят — а вони майже кожного дня. Вже провели змагання «Веселі старты» — наш загін посів перше місце. Зараз готуємо КВН між загонами, ярмарок, де діти покажуть свої виготовлення. Адже вони відвідують гурток «Вмілі руки». Люблять вони почитати книжки, а особливо співати.

До розмови втручаються

дівчатка: — Ірина Олександрівна дуже добре співає, ми з нею вже вивчили пісні про острів невеличкий, про дельфіна, — говорять сестри Іра і Олена Шилови з 107 одеської школи. — «Синій платочок», — додає серйозний Валера Бевз з села Осички Савранського району.

— Подобається вам Ірина Олександрівна?

— Так, дуже, — навперейбій відповідають діти. — Вона доб-

ра, справедлива, знає багато цікавих оповідань, співає з нами.

У студентки хімфаку Лариси Ополінської турбот ще більше. Вона працює вожакою у шестиліток. Маленькі діти потребують постійного догляду — треба їм допомогти умитися, щось попрацювати, укласти їх спати.

— І добитися того, щоб тебе слухали, буває не просто, — говорить Лариса.

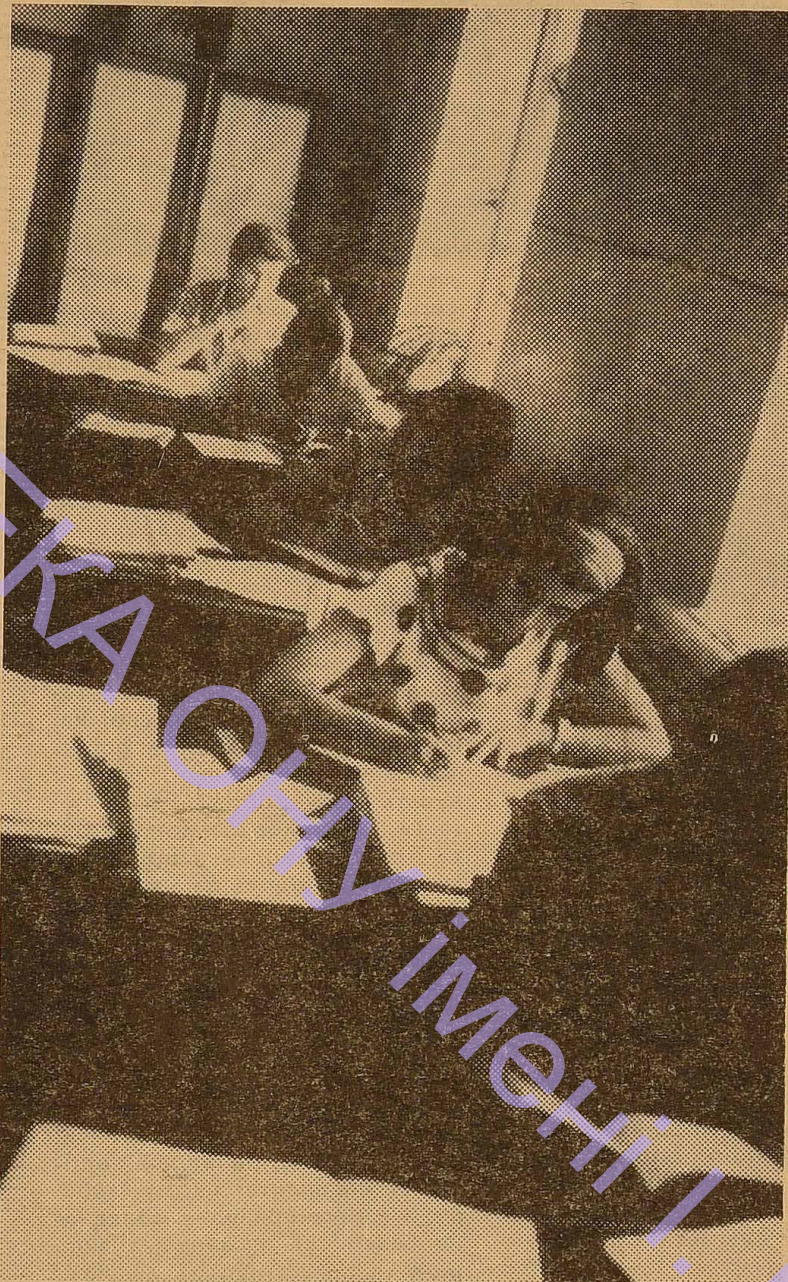
В перші дні було дуже важко. Зараз легше. Я зрозуміла, що з маленькими дітьми все треба перетворювати на гру. Ось вони полізли на огорожу. Я даю одному іграшковий пістолет і говорю, — ти прикордонник, охороняєш кордон. Він ходить гордий, і нікому вже лізти на огорожу не

дозволяє. І інші відносяться до нього з повагою — адже він прикордонник!

Багато ми з ними займаємося. Наші хлопчики і дівчатка інсценували казку «Золушка», їм дуже подобалося грати в театр. Вони люблять, коли я їм читаю книжки, особливо казки, і гуртки відвідують — танцювальний, «Вмілі руки», і в «Веселих стартах» беруть участь.

Я вступила до університету за направленням сільгосптехніки Комінтернівського району, і після закінчення буду працювати в сільгосптехніці. Але тепер я бачу, що могла б працювати в школі, — все-таки з дітьми цікаво.

В. БІЛОВА.

Архівна практика — напружена копітка праця. Як зосередити увагу на витіюватих письменах пожежених старовинних документів, коли за вікном — гаряче південне літо! Хто знає, можливо одному з студентів IV курсу історичного факультету ОДУ пощастить знайти невідомі автографи Пушкіна, Гоголя, Шевченка...

Фото Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

ВІДВЕРНУТИ БІДУ

Вибухонебезпечні та пожежонебезпечні речовини широко використовуються в навчальному процесі. Це потребує від керівників підрозділів ОДУ, професорсько-викладацького складу, співробітників, студентів ретельного дотримання інструкцій і правил протипожежної безпеки.

В університеті далеко не завжди виконуються інструкції Державного протипожежного нагляду. Кілька років тому в НДЛ-1 (керівник тов. Вовчук) стався вибух при виконанні чергових робіт. На кафедрі неорганічної хімії грубе порушення порядку зберігання хімічних реактивів призвело до вибуху побутового холодильника. На кафедрі наукового атеїзму, етики та естетики (аудиторний корпус на Пролетарському бульварі) сталася пожежа.

Вже цього року сталася пожежа в гуртожитку № 4. Це скоїлось через те, що мешканці однієї з кімнат невміло користувались електронагрівальними приладами. Внаслідок пожежи згоріло багато матеріальних цінностей, а кімната стала непридатною для проживання.

Всі ці надзвичайні події — результат порушення правил протипожежної безпеки. В НДЛ-10 (керівник тов. Кравченко) співробітники палять в лабораторних приміщеннях, запасні виходи тут захаращені всілякими речами. Не краща ситуація і в НДЛ-4 (керівник тов. Ротнер). Тут особливо тривожне становище в складському приміщенні, де матеріальні цінності просто звалені до купи, відсутні стелажі, електрощити заставлені паперовими коробками. Відповідальний за це приміщення тов. Савельєв вже був двічі оштрафований, але на складі й досі панує хаос.

Можна назвати безліч таких прикладів. Як же добитися того, щоб люди зрозуміли, до чого така безтурботність може призвести!

П. БАЛЄВ,
інструктор протипожежної
безпеки ОДУ.

ОБ'ЯВА

Увага! В університеті розпочалися роботи по створенню молодіжного центру (об'єднання університетських клубів). Всіх, хто бажає взяти участь в цій роботі, запрошуємо в комітет комсомолу ОДУ, звертатися до заступника секретаря комітету комсомолу з ідеологічної роботи Сергія Ахламова. Комітет комсомолу ОДУ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13

За редактора І. КОВАЛЬ.

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, профкомів і комітета комсомолу Одеського державного університету ім. Мечникова. (На українському мові).

Друк, тил. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда» Зам. № 10051.